

**Briuselis, 2026 m. spalio 6 d.
(OR. en)**

14071/26

**ECOFIN 1270
CLIMA 511
FIN 1401
ENV 1186
ENER 629
COMPET 1170
CADREFIN 420
ECB
*EIB***

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. spalio 2 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 525 final
Dalykas:	KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI dėl paskolų viešajam sektoriui priemonės pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą įgyvendinimo 2026 m., teikiama pagal Reglamento (ES) 2021/1229 16 straipsnį

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 525 final.

Pridedama: COM(2026) 525 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 10 02
COM(2026) 525 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl paskolų viešajam sektoriui priemonės pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą
įgyvendinimo 2026 m., teikiama pagal Reglamento (ES) 2021/1229 16 straipsnį**

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl paskolų viešajam sektoriui priemonės pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą įgyvendinimo 2026 m., teikiama pagal Reglamento (ES) 2021/1229 16 straipsnį

1. ĮVADAS, ATASKAITOS TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

2020 m. Komisija parengė išsamų Teisingos pertvarkos mechanizmą (TPM), kuris yra Europos žaliojo kurso investicijų plano¹ dalis, siekdama užtikrinti, kad pereinant prie neutralaus poveikio klimatui jokios grupės ir jokie regionai neliktų nuošalyje. Pagrindinis mechanizmo tikslas – teikti paramą labiausiai paveiktiems regionams ir žmonėms ir padėti jiems sumažinti socialines ir ekonomines pertvarkos išlaidas. Teisingos pertvarkos mechanizmą sudaro trys ramsčiai: 1) Teisingos pertvarkos fondas, 2) speciali teisingos pertvarkos sistema pagal programą „InvestEU“ ir 3) paskolų viešajam sektoriui priemonė (toliau – PVSP arba Priemonė).

Šioje penktojoje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje², parengtoje pagal Reglamento (ES) 2021/1229³ (toliau – PVSP reglamentas) 16 straipsnio 3 dalį⁴, daugiausia dėmesio skiriama trečiajam ramsčiui. Jos tikslas – teikti informaciją apie iki šiol padarytą pažangą įgyvendinant PVSP.

Šioje ataskaitoje pateikta nuo PVSP įgyvendinimo pradžios iki 2026 m. birželio 19 d. sukaupta informacija. Likusi 2026 m. informacijos dalis bus nurodyta kitoje ataskaitoje, teiktinoje pagal pareigas teikti PVSP ataskaitas.

Ataskaitoje pateikiama informacija apie: i) pirmojo kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP rezultatus, pirmąjį antrojo kvietimo teikti pasiūlymus galutinę datą ir bendrą biudžeto lėšų panaudojimą; ii) techninę pagalbą ir iii) tolesnius veiksmus.

1.1. Paskolų viešajam sektoriui priemonės pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą teisinė ir biudžeto sistema

PVSP sukurta 2021 m. liepos 14 d. Reglamentu (ES) 2021/1229.

Bendrasis PVSP tikslas – reaguoti į didelius socialinius, ekonominius ir su aplinka susijusius iššūkius, kylančius dėl pertvarkos proceso siekiant įgyvendinti ES 2030 m. klimato srities ir energetikos tikslus ir neutralaus poveikio klimatui ES uždavinį ne vėliau kaip iki 2050 m., kaip išdėstyta Reglamente (ES) 2021/1119⁵, ES teritorijų, nurodytų teritoriniuose teisingos pertvarkos planuose (TTPP)⁶, labui.

Konkretus PVSP tikslas – pritraukti viešojo sektoriaus investicijų, kuriomis tenkinami TTPP nustatytų teritorijų vystymosi poreikiai. Tai daroma sudarant palankesnes sąlygas finansuoti

¹ 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Tvarios Europos investicijų planas. Europos žaliojo kurso investicijų planas“ (COM(2020) 21 final).

² [Pirmoji įgyvendinimo ataskaita](#) Europos Parlamentui ir Tarybai pateikta 2023 m. vasario 7 d., [antroji ataskaita](#) – 2023 m. lapkričio 21 d., [trečioji](#) – 2024 m. rugsėjo 30 d., o [ketvirtoji](#) – 2025 m. spalio 6 d.

³ 2021 m. liepos 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1229 dėl paskolų viešajam sektoriui priemonės pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą (OL L 274, 2021 7 30).

⁴ Kaip nustatyta PVSP reglamento 16 straipsnio 3 dalyje, „[p]radedant 2022 m. ir ne vėliau kaip kiekvienų kalendorinių metų spalio 31 d. Komisija pateikia Priemonės įgyvendinimo ataskaitą. Toje ataskaitoje pateikiama informacija apie Priemonės įgyvendinimo lygį atsižvelgiant į jos tikslus, sąlygas ir veiklos rodiklius.“

⁵ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999, (toliau – Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9).

⁶ Kaip apibrėžta 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas, (OL L 231, 2021 6 30) 11 straipsnyje.

projektus, iš kurių negaunama pakankamai pajamų jų investicinėms išlaidoms padengti, taip išvengiant galimos paramos ir investicijų alternatyviems ištekliams išstūmimo.

Parama teikiama įvairioms investicijoms. PVSP gali būti remiamos investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir žaliąją bei tvarų judumą, įskaitant ekologiško vandenilio skatinimą, į veiksmingus centralizuoto šilumos tiekimo tinklus, viešuosius mokslinius tyrimus, skaitmenizaciją, aplinkos infrastruktūrą, skirtą pažangiam atliekų ir vandens išteklių tvarkymui, ir visuomenės sveikatos iniciatyvas.

Pagal PVSP taip pat gali būti remiamos tvarios energijos, energijos vartojimo efektyvumo ir integracijos priemonės, įskaitant pastatų renovaciją ir pertvarkymą, miestų atnaujinimą ir atkūrimą, perėjimą prie žiedinės ekonomikos, žemės ir ekosistemų atkūrimą ir išvalymą nuo teršalų, atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“ ir biologinę įvairovę, taip pat kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo, mokymo ir socialinė infrastruktūra, įskaitant priežiūros infrastruktūrą ir socialinį būstą⁷.

PVSP reglamente numatytas bendras maksimalus 1,525 mlrd. EUR ES paramos biudžetas, skirtas PVSP dotacijų komponentui (įskaitant techninę pagalbą ir konsultacinę paramą). Peržiūrėjus 2021–2027 m. daugiamečią finansinę programą (DFP), 2024 m. šis bendras biudžetas buvo sumažintas 150 mln. EUR, o 2025 m., priėmus bendrąjį Reglamentą (ES) 2025/2005⁸, kuriuo siekiama sustiprinti programą „InvestEU“, – 175 mln. EUR. Perskirsčius šias lėšas, didžiausias PVSP biudžetas yra 1,2 mlrd. EUR.

Pagal PVSP Europos investicijų banko (EIB), kaip finansavimo partnerio, teikiamos paskolos derinamos su ES dotacijomis viešojo sektoriaus subjektų pateiktiems projektams remti paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus. PVSP paskolų komponentui EIB skirs iki 6 mlrd. EUR. EIB siūlo trijų rūšių paskolas pagal PVSP: tai investicinės paskolos (atskiri projektai, kuriuos tiesiogiai finansuoja EIB), bendrosios paskolos (taip pat vadinamos paskolų schemomis, kuriomis tiesiogiai finansuojami iš anksto nustatyti projektai) ir per tarpininkus teikiamos paskolos, kuriomis per EIB finansinius tarpininkus finansuojami mažesni projektai.

Dotacijų komponentas, kurį įgyvendina Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga (CINEA), yra su išlaidomis nesusijęs finansavimas, o jo suma nustatoma kaip nekintanti paskolos procentinė dalis. Ši procentinė dalis yra 15 proc. arba 25 proc., jei projektas vykdomas mažiau išsivysčiusiame regione⁹. Todėl dotacijos skyrimas priklauso nuo EIB arba jo finansų tarpininkų patvirtinto finansavimo¹⁰. Pagal pirmąjį kvietimą teikti pasiūlymus, kuris buvo vykdomas iki 2025 m. pabaigos, turimas biudžetas padalijamas į nacionalines dalis, remiantis Teisingos pertvarkos fondo (TPF) asignavimų santykiu. Pagal antrąjį kvietimą teikti pasiūlymus, skirtą 2026–2027 m. laikotarpiui, bus sutelkti nepanaudoti nacionaliniai asignavimai.

2. PVSP ĮGYVENDINIMAS

2.1. Pirmojo kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP (2022–2025 m.) rezultatai

Įgyvendinant šį kvietimą, kuris buvo paskelbtas 2022 m. liepos 19 d., pateikti 73 pasiūlymai, iš kurių 56 buvo paskelbti atitinkančiais reikalavimus, o 45 iš jų PVSP vertinimo komitetas atrinko finansuoti. Kiekvienos galutinės kvietimo datos rezultatai pateikiami 1 priede. Remdamasi dotacijos

⁷ Žr. PVSP reglamento 6 konstatuojamąją dalį.

⁸ 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2005, kuriuo dėl ES garantijos pagal Reglamentą (ES) 2021/523 veiksmingumo didinimo ir ataskaitų teikimo reikalavimų supaprastinimo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2015/1017, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695 ir (ES) 2021/1153.

⁹ Žr. PVSP reglamento 11 straipsnį.

¹⁰ TPM pavyzdinio dotacijos susitarimo 18 straipsnis, kurį galima rasti [ES finansavimo ir konkursų portale \(europa.eu\)](https://europa.eu/euromoney/financing/eu-funding).

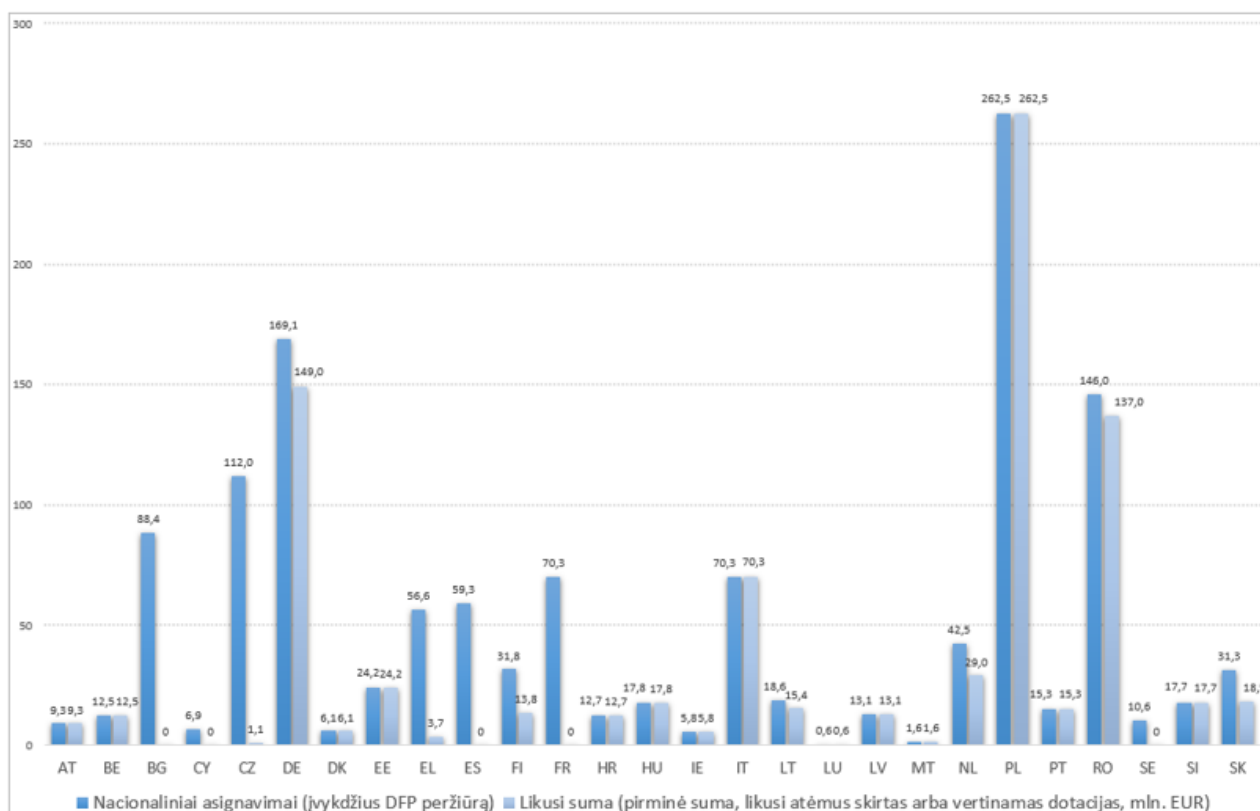
susitarimuose ir finansuoti atrinktose paraiškose, dėl kurių dar nepasirašytas susitarimas, pateikta informacija, Komisija skirs dotacijų, kurių apskaičiuotoji suma – 482 mln. EUR.

2026 m. birželio mėn. duomenimis, buvo pasirašyti 26 projektų dotacijos susitarimai (daugiau informacijos pateikiama 2.4 skirsnyje), pagal kuriuos skirta suma atitinka maždaug 337,5 mln. EUR ES paramos pagal PVSP dotacijų komponentą. Šios dotacijos derinamos su EIB skiriamu finansavimu, kuris sudaro apie 1,9 mlrd. EUR paskolų. Be to, įgyvendinant remiamus projektus sutelkiamas tolesnis finansavimas projektų lygmeniu, įskaitant įnašą iš nacionalinių, regioninių ir vietos viešųjų išteklių ir, kai taikytina, iš privačiųjų finansavimo šaltinių. Tikimasi, kad pagal pasirašytas operacijas iš viso bus sutelkta investicijų už daugiau nei 3,2 mlrd. EUR.

Šie rezultatai, kaip ir atlikus tarpinį vertinimą nustatyti faktai¹¹, patvirtina, kad Priemonės dotacijų komponentas pritraukia lėšų. Dotacijų parama, kuria papildomos EIB paskolos, padedama užtikrinti, kad Fondo remiamose teritorijose viešojo sektoriaus investicijos būtų finansiškai perspektyvios, ir prisidedama prie papildomo finansavimo projektų lygmeniu.

Bulgarijai, Ispanijai ir Prancūzijai skirtos visos nacionalinės dalys, o Švedijai, Kipriui ir Čekijai – beveik visos nacionalinės dalys.

1 Diagrama. Nacionalinės dalys ir jų panaudojimas pagal skirtas arba vertinamas dotacijas¹²

Kadangi PVSP buvo nauja priemonė, įgyvendinant pirmąjį kvietimą teikti pasiūlymus, buvo svarbi informuotumo didinimo veikla. Pradiniu etapu Priemone buvo naudojamosi ribotai – tai lėmė jos

¹¹ Europos Komisija, *Study to support the interim evaluation of the Public Sector Loan Facility (PSLF) – Final Report* (liet. „Tyrimas, kuriuo grindžiamas paskolų viešajam sektoriui priemonės (PVSP) tarpinis vertinimas. Galutinė ataskaita“), Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2025 m. DOI: 10.2776/8746618.

¹² Nacionaliniai asignavimai atitinka koregavimus po 2021–2027 m. DFP peržiūros. Likusios sumos atitinka likusias nacionalinių biudžetų lėšas, iš jų atėmus šios ataskaitos rengimo metu skirtas arba vertinamas dotacijas.

naujumas, sudėtingas, palyginti su įprastomis ES dotacijomis, ES dotacijų ir EIB paskolų derinimas, taip pat tai, kad skyrėsi galimų paramos gavėjų visose valstybėse narėse turimos skolinimosi galimybės ir jiems taikomos administracinės sąlygos. Tarpiniame vertinime šios priežastys taip pat buvo įvardytos kaip veiksniai, turintys įtakos lėšų panaudojimo pagal pirmąjį kvietimą spartai ir geografiniam pasiskirstymui. Komisija, bendradarbiaudama su EIB, ėmėsi tikslinių komunikacijos veiksmų siekdama didinti matomumą, gerinti suinteresuotųjų subjektų supratimą apie Priemonę ir remti galimus paramos gavėjus visais paraiškų teikimo proceso etapais.

Buvo kreiptasi į visas valstybes nares ir joms surengtos specialios informacinės sesijos, kuriose pristatyti pagrindiniai PVSP ir paraiškų teikimo proceso ypatumai. Be to, komunikacijos veiksmai buvo orientuoti į galimus paramos gavėjus, veikiančius įvairiuose sektoriuose, susijusiuose su viešosiomis paslaugomis; jie, be kita ko, buvo vykdomi bendradarbiaujant su Briuselyje įsikūrusiomis asociacijomis ir sektorių tinklais.

Šią veiklą papildė nuolatinė komunikacija, vykdoma per renginius, susitikimus, leidinius, socialinę žiniasklaidą ir pasitelkiant tikslingą medžiagą, taip pat EIB teikiama konsultacinė parama, dėl kurios buvo lengviau parengti brandžių projektų bazę. Tai, kad informuotumas didėja, įrodo ne tik Priemonės naudojimo pokyčiai, bet ir didėjantis projektų rengėjų, bendradarbiaujančių su Komisija ir jos partneriais siekiant gauti gairių PVSP klausimais, skaičius.

Ilgainiui, baigiantis pirmajam kvietimui teikti pasiūlymus ir prasidedant antrajam kvietimui teikti pasiūlymus, vykdant šią veiklą buvo lengviau sukurti tvirtesnę paraiškų bazę.

2.2. Antrasis kvietimas teikti pasiūlymus pagal PVSP

Antrasis kvietimas teikti pasiūlymus pagal PSVP buvo paskelbtas 2025 m. spalio mėn. Šiame kvietime teikti pasiūlymus konkurso tvarka ir be iš anksto paskirtų nacionalinių asignavimų gali dalyvauti visos valstybės narės, jis vykdomas 2026–2027 m. laikotarpiu. Paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus, 2025 m. lapkričio 14 d. buvo surengta informacinė diena.

Iki galutinės kvietimo teikti pasiūlymus dienos (2026 m. sausio 27 d.) sulaukta didelio susidomėjimo. Pareiškėjai iš 10 valstybių narių (DE, FR, CZ, CY, EL, ES, IE, IT, RO, SE) pateikė 30 pasiūlymų, o bendra prašomų skirti dotacijų suma siekė 1,24 mlrd. EUR. Įvertinus šių pasiūlymų priimtinumą ir atitiktį reikalavimams, nuspręsta, kad 21 pasiūlymas priimtinas ir atitinka reikalavimus. Pagal šiuos pasiūlymus, kuriuos pateikė pareiškėjai iš šešių valstybių narių (CY, CZ, EL, ES, FR, SE), prašomų skirti dotacijų suma siekia maždaug 783 mln. EUR.

Komisija atliko visų 21-o priimtino ir reikalavimus atitinkančio pasiūlymo techninį vertinimą. 18 iš šių pasiūlymų atitiko vertinimo ribines vertes, o pagal juos prašomų skirti dotacijų suma sudaro 633 mln. EUR. Trys pasiūlymai, pagal kuriuos prašoma skirti 150 mln. EUR, nebuvo atrinkti, nes nesurinko pakankamo balų skaičiaus pagal vieną ar daugiau skyrimo kriterijų.

Laikantis kvietime teikti pasiūlymus nustatytų taisyklių, pasiūlymai buvo išrikiuoti pagal vertinimo balų skaičių. Tais atvejais, kai buvo skirtas vienodas balų skaičius, pirmenybė (mažėjimo tvarka) buvo skirta: i) mažiau išsivysčiusiuose regionuose įgyvendinamiems projektams; ii) projektams, kuriais tiesiogiai prisidedama siekiant ES klimato srities ir energetikos tikslų, ir iii) projektams, kuriuos teikė pareiškėjai, parengę priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planus.

Galutinis pasiūlymų, kuriems bus skiriamas finansavimas, ir pasiūlymų, kurie bus įtraukti į rezervinį sąrašą, skaičius priklausys nuo turimų biudžeto lėšų, kaip išsamiau paaiškinta 2.3 skirsnyje.

2.3. Bendras suminis įgyvendinimas

Pagal antrąją kvietimą teikti pasiūlymus atrinktiems pasiūlymams prašomų skirti dotacijų suma (633 mln. EUR) šiuo metu viršija po pirmojo kvietimo teikti pasiūlymus likusias turimas biudžeto lėšas (354,92 mln. EUR). Faktinis biudžeto, skirto priėmus sprendimą dėl atrankos, panaudojimas priklausys nuo kelių veiksnių, įskaitant faktinę pasirašytų EIB paskolų sumą ir suderinimą su dotacijų paraiškose pateiktų pasiūlymų taikymo sritimi.

Atsižvelgiant į tai, jau galima finansuoti pirmuosius septynis projektus, įtrauktus į eiliškumo sąrašą. Likę vienuolika Vertinimo komiteto atrinktų projektų bus įtraukti į rezervo sąrašą, kol bus gautos būsimos ESIF grįžtamosios lėšos.

Be to, kiti paraiškų pateikimo terminai taip pat bus nustatyti atsižvelgiant į būsimas ESIF grįžtamasias lėšas.

2.4. Pagal PVSP finansuojami projektai

Remiami projektai atspindi plačią pagal PVSP reglamentą tinkamų finansuoti veiksmų aprėptį ir dera su TPM tikslais. Investicijos daugiausia skiriamos šioms sritims: darniam judumui – šiai sričiai skirta didžiausia pasirašytų dotacijų dalis (maždaug 131,8 mln. EUR), įskaitant geležinkelių modernizavimą, tramvajaus plėtrą ir visai netaisytą transporto sistemas; energijos vartojimo efektyvumui ir energetikos infrastruktūrai, pavyzdžiui, centralizuoto šilumos tiekimo tinklams ir elektros energijos sistemų atnaujinimui; miestų atnaujinimui ir atkūrimui, įskaitant viešosios infrastruktūros modernizavimą; socialinei infrastruktūrai, pavyzdžiui, mokykloms, sveikatos priežiūros įstaigoms ir būstui; vandens ir atliekų tvarkymo infrastruktūrai. Išsamus iki šiol finansuotų projektų sąrašas pateikiamas 2 priede.

Šiuo etapu visapusiškai įgyvendinti jau penki projektai – jie yra projektų, įgyvendinamų pagal Priemonę, pavyzdžiai. Vienas tokių projektų – Prancūzijoje įgyvendintas judumo mieste projektas tramvajų linijai plėsti, o Čekijoje įgyvendinti keturi projektai geležinkelių infrastruktūros modernizavimo, miestų atnaujinimo, pastatų energinio naudingumo didinimo ir socialinės infrastruktūros srityse.

Kalbant apie paskolos rūšį, atitinkančią 26 pasirašytus dotacijų susitarimus, 21 projektas yra atskiros investicinės paskolos, o penki – grindžiami paskolų schema¹³. 2025 m. birželio mėn. pasirašytas pirmasis dotacijos susitarimas, susijęs su Čekijos nacionalinio plėtros banko per tarpininkus suteikta paskola iš EIB išteklių.

Pagal PVSP reglamentą reikalaujama, kad Komisija teiktų ataskaitas dėl šių pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių (PVR): išmetamo CO₂ kiekio mažinimo, sukurtų darbo vietų skaičiaus ir naudą gavusių asmenų skaičiaus. Remiantis PVSP paramos gavėjų pateikta informacija, apskaičiuota, kad per metus išmetamo CO₂ kiekis sumažėja 204 621 tona. Tikimasi, kad įgyvendinant pagal šią priemonę finansuojamus projektus bus sukurtos 11 577 darbo vietos ir jie bus naudingi daugiau kaip 7 mln. žmonių, nes bus patenkinti regioninės plėtros poreikiai. 3 priede pateikiama diagrama, kurioje parodyti suvestiniai PVR, susisteminti pagal PVSP reglamento II priedą.

3. KONSULTACINĖ PARAMA

EIB konsultacinės paslaugos teikiamos per „InvestEU“ konsultacijų centrą reikalavimus atitinkantiems projektams rengti, plėtoti ir įgyvendinti¹⁴. Iki 2026 m. birželio 19 d. konsultacinė pagalba PVSP remti buvo teikiama paramos gavėjams Airijoje, Austrijoje, Bulgarijoje, Čekijoje,

¹³ Siekiant didesnio aiškumo, projektai, kuriems EIB finansavimas skiriamas per tarpininkavimą teikiama paskola, laikomi atskirais projektais.

¹⁴ Daugiau informacijos pateikta pirmosios PVSP įgyvendinimo ataskaitos 2.1.4 skirsnyje ir antrosios PVSP įgyvendinimo ataskaitos 2.2 skirsnyje.

Danijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Kipre, Prancūzijoje, Rumunijoje, Slovakijoje, Suomijoje, Švedijoje ir Vokietijoje¹⁵, jos suteikta už 22,5 mln. EUR. Konsultacinių užduočių sąrašas pateikiamas 4 priede.

EIB konsultacinės paslaugos išplėstos ir pritaikytos prie atskirų projektų rengėjų konkrečių poreikių ir apėmė įvairias sritis – nuo bendrų gairių, kaip nustatyti tinkamus projektus ir pradinės grandies paramos investicijų programoms rengti, iki konsultacijų projektų plėtojimo klausimais ir paramos teikiant PVSP dotacijų paraiškas. Be to, EIB vykdė sklaidos, apimties nustatymo ir tikrinimo veiklą, siekdamas nustatyti ir remti projektus, kuriems galėtų būti skiriamas finansavimas pagal PVSP.

Dėl EIB konsultacinių paslaugų padidėjo PVSP paramos, vykdomos penkiomis darbo kryptimis, paklausa:

- i. **tiesioginio** atskirų projektų rengėjų ir individualių investicinių paskolų gavėjų **konsultavimo paramos**, teikiant įvairias konsultavimo paslaugas pasirengimo ir įgyvendinimo etapais, įskaitant pagalbą teikiant paraiškas dėl dotacijų;
- ii. **pajėgumų stiprinimo paramos** nebankinėms institucijoms, kurios paprastai veikia kaip mažesnių projektų telkėjai, kuria siekiama stiprinti administracinius ir veiklos pajėgumus veiksmingai vertinti, atrinkti, rūšiuoti pagal svarbą, stebėti ar kitaip koordinuoti kai kuriuos paprojekčius;
- iii. **netiesioginės konsultacinės paramos** galutiniams paramos gavėjams, gaunantiems per tarpininkus teikiamas arba bendrąsias paskolas, teikiant standartizuotus paramos paketus, kuriais siekiama padidinti pasiūlymų patikimumą ir pagerinti jų atitiktį taikomai skolinimo politikai;
- iv. **konsultavimo rinkos plėtros klausimais** valstybių narių lygmeniu, kaip nustatyti galimą PVSP paramos paklausą ir tai, ar esami PVSP finansiniai produktai yra tinkami;
- v. **tikrinimo, apimties nustatymo ir sklaidos** siekiant skatinti naudotis Priemone, nustatyti tinkamus projektus ir juos rūšiuoti pagal svarbą, taip pat teikti bendras gaires dėl PVSP dotacijų paraiškų.

Be EIB per „InvestEU“ konsultacijų centrą teikiamų paslaugų, Čekijos, Graikijos ir Slovakijos prašymu Komisija teikė konsultavimo paslaugas, kad padidintų informuotumą apie PVSP ir nustatytų bei parengtų projektų pasiūlymus. Techninę pagalbą Čekijai teikė Komisija, o parama Slovakijai teikiama pagal techninės paramos priemonę¹⁶. Pagal abi sutartis teikiamos įvairios paslaugos, įskaitant informuotumo didinimą, potencialių paramos gavėjų sutelkimą regionuose, kuriuose įgyvendinami TTPP, taip pat projektų idėjų peržiūrą.

Graikija pagal techninę paramos priemonę gavo platesnę paramą visiems trims TPM ramsčiams įgyvendinti. Be to, ji paprašė suteikti jai paramą pagal iniciatyvą „JTP Groundwork“ (liet. „Teisingos pertvarkos platformos parengiamieji darbai“)¹⁷ nustatant projektus ir vėliau rengiant projektų pasiūlymus, kurie turės būti pateikti finansuoti pagal PVSP Peloponeso regione.

Komisija ir EIB dalyvauja stebint konsultacinių užduočių vykdymą, kad užtikrintų jų suderinamumą su kita konsultacine veikla paramą gaunančiose valstybėse narėse.

¹⁵ Dalis konsultacinės veiklos Kipre, Graikijoje ir Prancūzijoje buvo pradėta vykdyti prieš sukuriant PVSP, todėl ji buvo finansuojama iš kitų šaltinių, pavyzdžiui, Europos investavimo konsultacijų centro (Graikija) ir „InvestEU“ konsultacijų centro pagal tvarios infrastruktūros politikos liniją (Kipras ir Prancūzija).

¹⁶ [TSI - How it works - Reforms and Investments - European Commission](#) (liet. „Techninės paramos priemonė. Kaip tai veikia? Reformos ir investicijos. Europos Komisija“).

¹⁷ [„Inforegio“. Teisingos pertvarkos fondas \(europa.eu\).](#)

4. TOLESNI VEIKSMAI

Sprendimas dėl kitų paraiškų pateikimo terminų bus priimtas atsižvelgiant į turimas ESIF grįžtamąsias lėšas.

5. IŠVADOS

Paskolų viešajam sektoriui priemonė – tai priemonė, kuria siekiama užtikrinti, kad perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos vyktų teisingai ir socialiniu požiūriu tvariai, atsižvelgiant į pagrindinį viešojo sektoriaus vaidmenį sprendžiant rinkos nepakankamumo problemas.

Paskelbti pirmasis ir antrasis kvietimai teikti pasiūlymus pagal PVSP, beveik visiškai įgyvendintas Priemonės biudžetas ir rengiama daugiau potencialių projektų. Ši raida taip pat turėtų būti vertinama atsižvelgiant į tarpinio vertinimo metu nustatytą įgyvendinimo patirtį. Pradiniam Priemonės naudojimui įtakos turėjo jos naujumas, tai, kad, palyginti su nemišriosiomis ES dotacijomis, sudėtinga derinti ES dotacijų paramą su EIB skolinimu, taip pat nevienodos valstybių narių ir viešųjų projektų vykdytojų skolinimosi galimybės ir administraciniai pajėgumai ir kitų finansavimo šaltinių prieinamumas. Taip pat atliekant vertinimą buvo pabrėžta, kad didesnis informuotumas, konsultacinė parama ir laipsniškas brandaus projektų portfelio plėtojimas laikui bėgant turėtų padėti užtikrinti tvirtesnę paklausą. Šiuo aspektu konsultavimo paslaugos yra svarbios padedant potencialiems paramos gavėjams nustatyti tinkamus projektus, didinti projektų brandą ir laikytis Priemonės reikalavimų.

Iki 2026 m. birželio 19 d. PVSP vertinimo komitetas iš viso atrinko 63 projektų pasiūlymus, kuriems numatoma skirti dotacijų už maždaug 1,1 mlrd. EUR, o atitinkama paskolos suma sudarys maždaug 5,5 mlrd. EUR. Iš viso pasirašyta 26 dotacijų susitarimai ir pradėti įgyvendinti atitinkami projektai.

Komisija, bendradarbiaudama su EIB, per antrąjį kvietimą teikti pasiūlymus toliau sieks kuo labiau išnaudoti PVSP potencialą. Sprendimas dėl kito paraiškų pateikimo termino bus priimtas atsižvelgiant į turimas ESIF grįžtamąsias lėšas.